Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 321
van **INGRID PIRA**
datum: 2 april 2019

---

aan **KOEN VAN DEN HEUVEL**
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

Verharding rond woningen - Vergunningsplicht

Volgens de website van het Omgevingsloket zijn onder bepaalde voorwaarden bijgebouwen zoals een carport tot 40 m² vrijgesteld van vergunning, net zoals de aanleg van een niet-overdekte constructie (siervijver, terras, zwembad, zonnepanelen, …) tot maximaal 80 m² per goed in zijtuin en achtertuin.

Ook de strikt noodzakelijke toegangen en opritten naar de woning kunnen vrijgesteld zijn van vergunning. Parkeerplaatsen in de voortuin vallen hier niet onder, wel de toegang tot de voordeur en de garage.

1. Volgens de site van het Omgevingsloket kunnen strikt noodzakelijke toegangen en opritten naar de woning vrijgesteld zijn van vergunning.

   Wat dient begrepen te worden onder "strikt noodzakelijke toegangen en opritten"?
2. Hoeveel processen-verbaal werden in de periode 2014-2018 in Vlaanderen opgemaakt voor niet-toegelaten verharding? Hoeveel daarvan werden er geseponeerd? Graag opsplitsen per jaar.
3. Aangezien 14 procent van de Vlaamse bodem effectief verhard is (door gebouwen, wegen en parkeerterreinen), het water daardoor niet meer kan insijpelen en het aantal overstromingen vervijfvoudigd is sinds de jaren 1970: kunnen gemeenten de verplichting opleggen om terrassen en/of opritten waterdoorlatend te verharden?
4. Welk aandeel van die 14 procent effectief verharde bodem valt in categorieën van verharding die niet vergund zouden moeten worden, mochten ze vandaag verhard worden?
5. Welk aandeel van de jaarlijks bijkomende verharding in de periode 2014-2018 moest niet vergund worden?

KOEN VAN DEN HEUVEL
VLAAMS MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

ANTWOORD
op vraag nr. 321 van 2 april 2019
van **INGRID PIRA**

---

1. De tekst op de website omgevingsloket is een afspiegeling van het vrijstellingsbesluit (besluit van de Vlaamse Regering van 16 juli 2010 tot bepaling van stedenbouwkundige handelingen waarvoor geen omgevingsvergunning nodig is). Dat besluit luidt:

   "Artikel 2.1. Een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is niet nodig voor de volgende handelingen:
   8° de plaatsing van niet-overdekte constructies in zijtuin en achtertuin, ingeplant tot op 1 meter van de perceelsgrens of tot tegen een bestaande scheidingsmuur, voor zover de gezamenlijke oppervlakte van dergelijke constructies, met inbegrip van alle bestaande niet-overdekte constructies in zijtuin en achtertuin, 80 vierkante meter niet overschrijdt;
   9° de strikt noodzakelijke toegangen tot en opritten naar het gebouw of de gebouwen;"

   Verhardingen zijn te beschouwen als niet-overdekte constructies.

   De vrijstelling is voor de eerste keer opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 14 april 2000, en bestaat dus al 19 jaar.

   Noch het verslag bij het besluit van 2000, noch het verslag bij het besluit van 2010 geeft verder duiding bij het begrip "strikt noodzakelijke toegangen tot en opritten naar het gebouw of de gebouwen".

   Het vrijstellingenbesluit vormt een uitzonderingsregeling op het algemeen principe van de vergunningsplicht en moet dus restrictief worden gelezen.

   Een toegang tot de voordeur zou dus bijvoorbeeld min of meer recht van aan de straatkant naar de voordeur kunnen worden aangelegd, met een breedte van ongeveer anderhalve meter. Die breedte leggen we immers op als richtwaarde in verband met toegankelijkheid (zowel van voetpaden als van binnengangen in publiek toegankelijke gebouwen). Zo kan een rolstoel en een kinderwagen elkaar kruisen.

   Een oprit naar de garage zou een breedte van ongeveer drie meter kunnen hebben. Een aparte parkeerplaats hiernaast valt niet onder de vrijstelling, maar is vergunningsplichtig.

2. Ik kan u helaas geen volledige cijfers bezorgen met betrekking tot het aantal processen-verbaal waarin niet-toegelaten verhardingen worden vastgesteld. Stedenbouwschendingen worden vastgesteld door de lokale politie, gemeentelijke verbalisanten ruimtelijke ordening en gewestelijke verbalisanten ruimtelijke ordening. Mijn administratie heeft geen overzicht van de vaststellingen die werden gedaan door al deze instanties.

   Elke vaststelling dient in principe wel vermeld te worden in het gemeentelijk vergunningenregister. De gemeente is bevoegd voor het correct bijhouden van het vergunningenregister. Een zoekopdracht in de gemeentelijke vergunningenregisters levert de volgende aantallen processen-verbaal op, waarin minstens één van de zoektermen "verhard", "verharding", "terras" of "oprit" voorkomt.

2014	224
2015	237
2016	252
2017	194
2018	124

Gegevens omtrent seponeringen zijn niet uit het vergunningenregister te halen.

Voor wat betreft de vaststellingen van mijn administratie wens ik te verwijzen naar de gewestelijke en gezamenlijke handhavingsprioriteiten ruimtelijke ordening (https://www.ruimtelijkeordening.be/Handhaving). Op basis hiervan dient mijn administratie de handhaving van de ruimtelijke ordening uit te voeren. De gewestelijke verbalisanten ruimtelijke ordening zullen enkel vaststellingen doen van inbreuken en misdrijven die onder deze gewestelijke en gezamenlijke handhavingsprioriteiten vallen. Tenzij in watergevoelige openruimtegebieden zullen de verhardingen, waarnaar u verwijst in uw vraagstelling, hier veelal niet onder vallen. Bijgevolg worden dit soort schendingen meestal niet vastgesteld door mijn administratie.

3. Gemeenten kunnen met een gemeentelijke stedenbouwkundige verordening, of per vergunning opleggen dat verhardingen waterdoorlatend moeten worden aangelegd.

4. In het ruimterapport Vlaanderen werd nagegaan welk aandeel ieder landgebruik heeft binnen die verharding. Landgebruik verwijst naar het effectieve gebruik van de grond voor welbepaalde activiteiten of teelten, zoals akkerbouw, grasteelt, maar ook huisvesting, industrie en diensten, recreatie, … Dit landgebruik geeft een indicatie waar de vrijstelling van vergunning al dan niet kan toegepast worden, maar zegt niet of dit ook effectief vrijgesteld is van een vergunning, dit hangt af van de aard van de werken.

    * Huizen en tuinen : 36,6%
    * Transportinfrastructuur : 22,8%
    * Industrie : 12,6 %
    * Overige bebouwde terreinen : 7,5%
    * Overige onbebouwde terreinen : 4,4%
    * Diensten : 4,3%
    * Andere : 3,8%
    * Landbouwgebouwen en – infrastructuur : 3%
    * Commerciële doeleinden : 2%
    * Recreatie 1,4%

5. Niet-vergunningsplichtige werken worden niet geregistreerd in de gemeentelijke vergunningenregisters, en worden momenteel niet gemonitord.